

Jörestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 67. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1933 március 23

A csoda

Még ezelőtt tíz nappal mindenki attól reszketett, fázott és citerázott, hogy háború készül. Hogy háború lesz. Hogyne félt volna mindenki és főleg azok, akik a bőrükön hordozták évekig a tűzkeresztségek nyomát és két évtizede pedig inyűkön annak megáporodott keserűségét. De hát hiába. Mégis ezelőtt tíz nappal úgy látszott, hogy a háború elkerülhetetlen. Erről írtak a mucsai harsonák, a mezővárosok trombitái, a városok krajcárosai és a metropolisok laplepedői. Nagy, véres és hangos cimekkel: háború jön. Itt a háború. Így nyilatkoztak az államtudományok doktorai és mágusai. A diplomácia professorai és a politikai néptanarai. Ennyi okos és éles elme után kétségtelen volt, hogy a tankok kerekeibe új kűlöt faragnak. A géppuska hűtőjébe friss vizet töltenek. A megázott löport kiteszik az esztorhőjra száradni, mert a marsalloknak szüksége lesz egy kis színes ordóra, önérettel dagadó keblükön. A hadigyárak már befűtötték a kazánokba. A hadiszállítók papírgyár részvényeiket vásárolták az új bakkancsok talpán részére. Az uszorások raktárakat béreíttek egy kis áruhámozásra. A somérok szemé felcsilladt, hogy végre a hátizsák felkerül a vállakra és lesz mit enni, vagy pedig ibolyát szagolni alulról, ami végeredményben mindegy. De hát mit tesz Isten. Egyszerre csak a diplomáciai számum megtorpant, valami józanabb belátás, vagy pedig a külpolitikai trüfkek zsílipjén. Egyszerre csak minden vezető államférfiának eszébe jutott, hogy a béke fontosabb, hasznosabb, sőt kiadósabb, mint a háború. Elkezdettek romantikusan nyilatkozni arról, hogy mindenki gonosztevő, aki háborúra gondol. Hiszen itt vagyunk nyakig a háború diszes és két évtizedes eredményében. És tetszik tudni, hogy miért világosodott meg ezeknek a „nagyfejüknek” az esze. Azért, mert a háborúhoz ember kell. Az embereknek fegyver a vállára. Inkább az éheseknek, mint a jóllakottaknak. Ma pedig ez veszélyesebb, mint a háború. Tehát éljen a béke — mondják most ők. Gyanúsán hangosan. „Bunkós” érvekkel. Széles gesztusokkal. Csak éppen az a fontos, hogy őszintén mondják. A béke most az egyetlen igazság. Igazság, de csak vér nélkül.

Ötezer kommunistát és szocialistavezért internál a Hitler-kormány

Bojkottálja a külföldi ipar a német árukat Hitlerék miatt

BERLIN. Hitler kancellár tegnap délután kihallgatáson fogadta Brüninget, Stegwardot és Kaas prelatust, a centrum párti vezéreit. A centrum vezérei Hitler a birodalmi gyűlésben való együttműködést beszélte meg és kérte őket, hogy

szavazzák meg a jelenlegi kormányának diktátori jogokkal felruházott törvényjavaslatot.

Erre azért van Hitlernek szüksége, mert a javaslat csak akkor emelkedhet törvényerőre, ha azt a birodalmi gyűlés kétharmada megszavazza. Hitler a centrum vezéréivel való tárgyalás után minisztertanácsot hívott össze, amelyen azt határozták el, hogy abban az esetben, ha a centrum párt nem járul hozzá a tervezethez, akkor a birodalmi gyűlésből

kizárják a kommunista képviselőket, nem engedik szabadon a már letartóztatott szociáldemokrata képviselőket

és így a kormány megszerzi a szükséges kétharmad szavazatot.

**NINCS SZEMÉLYI HARC
A LEMONDOTT LUTHER
RESKEDŐK HITLERÉK
KÖZÖTT**

BERLIN. A Wolff távirati iroda jelentése szerint Hitler kancellár nyilatkozatot tett közzé Luther birodalmi bankelnök lemondásával és Schacht kinevezésével kapcsolatban. Hitler szerint a birodalmi bankelnök saját maga kérte lemondásának elfogadását. Tehát azok a hírek, amelyek Luther lemondásával kapcsolatosan a külföldi sajtóban megjelentek, minden alapot nélkülöznek. Ugyanekkor maga Luther kijelentette, hogy a Hitler kormány semmiféle nehézséget nem gördített működése elé. Tehát azok a kombinációk, amelyek **a közte és Hitler között fennálló személyi ellenségeskedésről szólnak, teljesen valótlanok.**

**INTERNÁLNAK ÖTEZER
KOMMUNISTÁT ÉS SZO-
CIALISTA VEZÉRT**

BERLIN. Himmler, a berlini rendőrség új főnöke a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a német birodalom területén levő kommunistákat és szocialistavezére-

ket, mintegy 5 ezret Dachau közlébe internálják. Himmler szerint a bajorországi szociáldemokrata lapok felfüggesztése április 4-ig tart.

**AKCIÓT INDITANAK A
LENGYELORSZÁGI KE-
RESKEDŐK IS HITLERÉK
ELLEN**

VARSO. Wlnában az izraelita kereskedők egyesülete nagy protestáló gyűlést tartott, amelyen több, mint háromezer ember vett részt. A gyűlés határozatot hozott, amelyben

**Akciót indít a külföld zsidósága
Hitlerék antiszemitizmusa ellen**

NEWYORK. Az Egyesült Államok különböző ipari centrumaiban nagygyűléseket tartanak, amelyek

a német áruk bojkottálásának

megdöbbenését és méltatlanságát fejezte ki a németországi antiszemita mozgalmakkal szemben.

Felhívást intéztek a világ összes zsidó kereskedőjéhez, amelyben

kérik a német áruk bojkottálását.

Az összes szónokok hangsúlyozták, hogy Németország szemben találja magát a világ összes zsidóinak szolidaritásával.

szükségességét

hangsúlyozzák. Az amerikai zsidó egyesületek szintén a legélesebb hangon kelnek ki Hitler rémuralma ellen.

Nem újítja meg Szovjet-Oroszország a német mérnökökkel létrejött szerződéseket Hitler politikája miatt

BERLIN. A szovjetunió politikai frakciója mindennap megszakitás nélkül üléseket tart. A politikai frakció tagjainak nagyrésze követeli, hogy

a hitleristáknak a kommunistaakra gyakorolt nyomásával szemben a szovjetkormány is ugyanolyan nyomást gyakoroljon az Oroszország területén tartózkodó németekre.

A szovjet kormány a rapallói egyezményt Hitler uralomra jövétele pillanatától számítva nemlétezőnek tekinti.

A szovjet határozat eredményét már is lehet látni, mert az Oroszországba hívott német mérnökök első csoportja vissza is tért már Berlinbe. A szovjet alkotmány szerint az idegen szakemberekkel kötött szerződést minden április 1-én megújítják, de most, tekintettel a német-orosz viszony elmérgesedésére, valószínűnek látszik, hogy egyetlen német mérnök sem kap megújítást, amiért is kénytelenek lesznek hazájukba visszatérni.

A német mérnökök helyét a szovjetkormány amerikai mérnökökkel és szakemberekkel tölti be.

**TILTAKOZIK A SZOVJET-
KORMÁNY A BERLINI
OROSZ SAJTÓ KITILTÁ-
SA MIATT**

MOSZKVA. A szovjet kormány hivatalos lapja, az „Isvestia” a leghevesebben támadja a Hitler-kormányt, amiért

a birodalom területéről kitiltotta az „Isvestia” és „Pravda” című szovjet lapokat.

Élesen protestál a Hitler-kormány azon határozatával szemben is, amely szerint a belügyminiszter megtiltotta, hogy a Berlinben tartózkodó

szovjet újságírók a birodalmi gyűlés ünnepélyes megnyitására részt vehessenek.

Az „Isvestia” szerint a német kormány ezen politikája nagy veszedelmbe sodorhatja nemcsak a kormányt, hanem magát a német birodalmat is.

Tekézősport

Tekéző sport. A szövetség brassói pályaváratása: Az A. S. P. alakulásban levő brassói kerület, Danes István sportférfi áldozatából megnyitotta az első pályát, amelynek felavatását az A. S. P. kerületébe tartozó csapatok önállóan végeztek. Az ünnepélyen a brassói „Vig barát”, „Bolonya”, „Unirea” és a kézdíváshelyi „Törökves” csapatai vonultak fel és az ott lefolyó versenyeket a pályanyitási serlegért többszáz néző jelenlétében játszották le. Az A. S. P. nevében Wagner (Vig barát) elnök adja át a pályabeszámot, a pályanyitáshoz hozzájárult Bara Samu (Bolonya) elnök és Gontea Gheorghe az „Unirea” nevében szentelte fel. A lefolyt versenyt a „Bolonya” csapat nyeri 141 ponttal. 2. díj „Vig barát” 139 ponttal, 3. díj „Törökves” Kézdíváshely 108 ponttal, 4. díj „Unirea” 91 ponttal. A csapatok 12-es felállásban játszottak. Az alsóórakosi „Zsinór” csapat táviratilag üdvözölte az avató csapatokat. — Kolozsvárt: Amateur—Básztva 11 játékos 146:133. Románia—Matador 12 játékos 130:110. Mindkét csapat gyengén játszott. Gloria—Someseni 9 játékos 106:78. — Bejelentett mérkőzések: Szerda FTC—Rapid mérkőzését megtartja.

— **Hitler barátja** Cuzának, de nem barátja a román népek. Cuza professzor, a romániai horogkeresztesek vezére a parlamentben élesen tiltakozott az ellen, hogy Románia nem igyekszik kiépíteni barátságos kapcsolatot Hitler „baráti kormányával”, sőt állandóan a nemzeti szocialisták ledorongolásában gyakorolja magát a bukaresti sajtó. A „Dimineata” megjegyzi, hogy Hitler talán barátja Cuzának, mert összekovácsolta őket a horogkereszt, de ugyanakkor nem barátja az országnak, a román népnek és ez az oka annak, hogy Hitlerrel baráti kapcsolatot nem lehet kiépíteni.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, március 23.

Bucuresti, 13: Gramofon. 14: Gramofon. 17:45: Gyermekrádió. 18: Vegyes zene. 19:25: A hangverseny folytatása. 20: Előadás. 20:40: Operaelőadás.

Budapest. 10:15: Szimfonikus hangverseny. 13: Déli harangszó. 13:05: Gramofon. 16:30: A mezőgazdasági kiállítás megnyitása. 17: Felolvasás. 18: Földművelők rádiója. 18:30: A Pázmány-Egyesület gyűlése. 20: Gitár. 20:30: Előadás. 21: Hangverseny. 23: Bura Sándor cigány zenekara. 24:15: Jazz.

Bécs. 12:30: Weidenhoffer-kvartett. — 13:40: Jascha Heifetz gramofonon. — 14:10: Wagner. R. Strauss gramofonon. 16:20: Zongora. 18: Gramofon. 21:25: Zenekari hangverseny. 23: Bár-zene.

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cím a kiadóban, Ugyanők kizárva
Prima tőke elhelyezés!

SELECT MOZGÓ

Legközelebbi műsora:

Brigitte Helm

a „Nászut hármában”

világlágerben.

Az „óvintézkedésszerű” háborút is esztelenségnek tartja Henderson

GENF. Henderson, a leszerelési értekezlet elnöke, a hadirokkant szövetségek nemzetközi szervezetének küldöttsége előtt egyebek között a következőket mondotta:

— Európa e pillanatban két nagy táborra van osztva, amelyek kölcsönösen küzdenek egymás ellen. Még óvintézkedésszerű háborúról is beszélnek, annak lehetőségéről, hogy egyik ország megrohanhatná a másikat. Határozottan tiltakoznom kell az ilyen veszélyes szavak ellen. Meggyőződésem, hogy egyetlen országban sem volna sem-

miféle felelős személy oly esztelen, hogy óvintézkedés céljából indított háborúért vállalja a felelősséget. A világbékének a szerződéses tiszteletbentartásán és valamennyi állam jogainak egyenlőségén kell nyugodnia.

Brown angol kiküldött kijelentette, hogy Európa biztonságát nagyobb mértékben szolgálják azzal, ha holnap néhány ezer ágyút és bombavető repülőgépet megsemmisítenek, mintha egyik, vagy másik dologban ígéretet tesznek.

Az álláshalmozásra vonatkozó törvény csak a kisegzisztenciákat teszi tönkre

CLUJ-KOLOZSVÁR. „Minden közhivatalnok csak egy állást foglalhat el.” Ez az elv uralkodik abban a törvénytervezetben, amelyet néhány nappal ezelőtt Jordache kormányparti képviselő készített el és amely kimondja azt is, hogy az orvosok és tanárok sem lehetnek kivételek.

Sőt megtiltja a nyugdíjasoknak is, hogy állást foglaljanak el. Maga az elv figyelemreméltó, mert módot akar nyújtani szekezer B-listával fenyegedett közhivatalnok számára, hogy

menthesse egzisztenciáját.

Kolozsváron sok olyan orvos van, aki egyersmint munkásbiztosító pénztári, vasuti, kórházi, városi orvos. Ezeket a közhivatali végző orvosokat nem lehet egy kalap alá sorozni

azokkal az álláshalmozókkal, akik súlyos tizezreket keresnek havonként, mert őt-hat, sőt több tisztséget foglalnak el.

Ezeket az orvosokat már megszokta közönség. Bizalommal viseltetik velük szemben és igen keletlenül érintené a közönséget,

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legmagasabb árban vásárol a **RECORD** aranybevéltő. Cal. Victoriei v. Kossuth L.-u.) 1. Óra és ékszer speciálista

KINEK van 10—15 ezer leje? Biztos egzisztenciához juthat és otthonra talál. Cím a kiadóban.

VENDÉGLŐ italmérőssel, berendezéssel központban kiadó. Cím a kiadóban.

Kiadó két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba stb. kertés lakás, április 1-re. Str. Paris (Pap-ucca) 60. szám.

SIMON M. LAJOS uriszabó üzletét áthelyezte Regele Ferdinand 33. szám alatti saroküzletbe, Hotel Astoriával szemben. Tavasz szövet-ujdonságok megérkeztek.

Pilangó-ucca 21. szám alatti telek, 2 szoba, konyha, fűskmra, betonpince minden elfogadható áron eladó. Értekezni lehet Pilangó-ucca 21. szám alatt.

Vasöntőket feivesz a Hirsch-vasöntőde.

SZOLIDSÁGBAN KÖZISMERT ócskaruüzlet elad és vesz használt ruhákat. Glück, Főter 18.

Ócska öntöttvasat minden mennyiségben vesz a Hirsch-vasöntőde.

Gyorstalpaló félóra alatt meglehet várni. Férfitalpalás 65, női talpalás 45 lej. Varga, N. Jorga (Jókai-u.) 23.

Egy kávéházi ruhatár más vállalat miatt azonnal átadó. Klein, Regele Ferdinand 106.

Új, fél cseresznye-háló olcsón eladó. Str. Albinei (Méhes-ucca) 24.

Takarítást vállalom bármilyen helyiségnél, magányos nő. Cím: Măşariu Gheorghe, Str. Voivodului No. 7.

KÜLÖNBEJÁRATU írás szoba azonnalra kiadó. Zeiler bádogos (Astória mellett).

ELADÓ csemege és hentesáru berendezés, esetleg bérbeadó. Cím a kiadóban

INTELLIGENS, csinos, temperamentumos fiatal urinó kéri sürgősen egy disztíngvált uriember barátságát, ki anyagilag is támogatná. Jelige: „SOS”.

Férfikalapot tisztít, fest, formál és vasal szépen és olcsón **FEHÉR,** Str. Memorandului 2. (Cercul Militare)

ha a megszokott orvos helyett más venné át a kezelést. Ez közérdek. Ezt a helyzetet nem volna tanácsos megbontani.

Hasonló helyzet uralkodik a tanároknál is. Főképpen a nyelv-, torna- és rajztanároknál. Egy-egy iskolánál olyan kevés fizetést kapnak, hogy kénytelenek több iskolában tanítani, megélhetésük biztosítására. Sokan vannak, akik magánórákat is adnak.

Ha új törvénnyel elveszik tőlük a kereset lehetőségét, úgy elvették egzisztenciájukat is. Kénytelenek tehát több állást elfoglalni és dolgozni ahelyett, hogy megérdemelt pihenőjüket élvezhetnék annyi esztendő munka után.

Szükség van törvényre, de túllőni a célon legalább is olyan veszélyes, mint semmit sem tenni. Egyes kategóriákat megmenteni és ugyanakkor másokat egzisztenciális gondokkal sújtani, ez nem lehet célja az államnak, sem pedig Jordache képviselőnek, aki figyelemreméltó tervezetét a törvényhozás elé terjesztette.

— Bulgáriába menekült Görögország 24 órás diktátora. Plastiras tábornok, aki Görögországban 24 órára magához ragadta a diktatúrát, majd elmenekült Görögországból, a legújabb hírek szerint Bulgária Burgas nevű kikötőjében tartózkodik.

Hölgyeim!

Mielőtt kalapot vásárolnak vételkötelezettség nélkül tekintsek meg a

„CARMEN”

kalapujdonságait

Calea Regele Ferdinand No. 3.

Az árak 90 lejtől kezdődnek Szalmaspapok 50 lejtől

SZINHAZ és MOZI

MAGYAR SZINHAZ MŰSORA:

Szerdán este 9 órakor: Oktogon. Másodsor.

Csütörtökön este: Nincs előadás.

Pénteken este 9 órakor: Volpone, vagy a pénz komédiája. Mozihelyi árakkal. Sorozatszám: 69.

Szombaton este 9 órakor: Vissza a háborúba. (Benamy Sándor darabja. Premier.)

Szombaton éjjel 11 órakor: Vidám művész-est.

Vasárnap este 9 órakor: Akácfa virág. (Réthely Odón fellépése. Sz. 72.)

Kedden este 9 órakor: A sasfiók. (Sorozatszám: 73.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, március 22: Noisette. Peer Gint. Zóba.

Péntek, március 24: A fehér asszony. Vasárnap, március 26: A cigánybáró.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZI-MŰSORA:

Szerdán 5 és 7 órakor utoljára: Ut a menyország felé. Főszerepben: Charles Farrel és Janet Gaynor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Szerda 3, 6 és 9 órakor: Operabál. Főszerepben Ivan Petrovich, Liane Haid. Ezenkívül: Tánc az érvény felett. Főszerepben Jean Crawford.

Válóper nélkül végződött egy kolozsvári szerelmi kaland, ahol az imádó helyett a „háromszögön” kívül álló jóbarátot verette meg a férj

CLUJ-KOLOZSVÁR. A lelkes olvasótól kellő tisztelettel bocsánatot kérünk, hogy jelen cikkünkben nem Hitlerrel, nem Mussolinivel, sem Stalinnal nem foglalkozunk. Mi, akik a színes dolgokat szeretjük, unjuk már ezt a sok diplomáciai vegyes felvágottat és főleg unjuk politikai szósszal leöntve, ezuttal komolyabb dologról írunk.

EGY KIS CSALÁDI POLITIKA
Egész komoly dologról. Már amennyiben egy család bel- és külpolitikai életét világítjuk meg minden diplomáciai ravaszság nélkül.

A rideg tényállítás ugyanis az, hogy egy közismert és előkelő mamutfizetésű ipararisztokratához egy rózsaszínű delután így szólt hűséges hitvese:

— Apucim. Én magát nem szeretem. Elválunk. Magában tizenötévi házasság után csatlódtam, de Tibi rajong, imád. Az övé leszek.
— De miből fogtok élni? Hiszen Tibinek a fizetése neked egy kalapra sem elég.

— Ugyan tatus, hát abból a tartásdíjból, amit te fizetsz, vagy a

biróság nekem megítéli.

BESZÉLHETÜNK A REVIZIÓRÓL IS

Igy lön. Az asszony Tibihez költözött. Az elhagyott iparherceg szorgalmasan fizette a tartásdíjat. Tibi pedig még szorgalmasabban elkártázta az utolsó garasig. És még tovább... az asszony utolsó fülbevalójáig. Sőt még a lánykori utolsó zafirkóves gyűrűjéig.

Szerelmek és rajongás ide vagy oda. Az asszony megunt a mindennapi paprikáskrumplit és azt a pár pofont, amit Tibi, mint gavalier tüstént és indok gyanánt utat ki és felkereste férjét, hogy lehet-e egy kis revizióról szó.

A PARTI VISSZAMEGY
sőt az asszony is visszament a férjhez. De szívében szerelem maradt és a férjben pedig egy kis tövis Tibor után. Egyszóval a férj még mindig féltékenykedett. Próbára akarta tenni az asszonyt. A következőképen.

EGY JÓL SIKERÜLT PRÓBA
— Hívja csak fel Tibort telefonon és mondja be neki, hogy jön magához.

— De szívem...
— Semmi de, majd én tartom a másik kagylót.
Igy történt. Már tudniillik a felhívás.

TIBOR MEGÉREZ VALAMIT
— Jó, ott leszek, — mondotta be a készülékbe Tibor az asszony hívására.

És megkérte egy barátját, aki-vel éppen az egyik bárban és nő társaságban szórakozott. Uj szerelme társaságában.

— Menj fel, nézd meg, mit akar az az öreg nő. Nem hagyhatom itt Elizt. Csak belátod.

A barát belátta és ment... Fel, Tibi régi szerelméhez.

HA A VÉGE ROSSZ, MINDEN ROSSZ

A jó barát ment. A nőhöz. A vilába. A villa előcsarnoka sötét volt. Csodálkozott. De nem sokáig. Agya-főbe verték. Mentőállomás. Rendőrség. Biróság. Ma tárgyalás a járásbiróságon. Elhalasztva, mert voltaképp Tibort akarták meglin-cselni az inasok. Az ügyből ezuttal nem lett válpör. (Zsolt.)

a feljelentés alapjául tünteti fel a kapzsiságot s azt állítja, hogy az egész feljelentés csak azért született meg, hogy ezzel kiforgassák őket jogaikból.

Ebben a pillanatban nem lehet tudni, hogy melyik oldalon áll az igazság és valószínű, hogy a nyomozás későbbi folyamán is nehezen fog erre fény derülni.

KÁNYA MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER BÉCSBEN

BÉCS. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter tegnap az osztrák fővárosba érkezett. Az állomáson a magyar külügyminiszter fogadására megjelent előkelőségek sorában ott volt Dollfuss szövetségi kancellár is és meleg szavakkal üdvözölte Kánya Kálmánt, aki a pályaúdvarról a magyar követségre hajtattott.

AUTÓBALESET KÖVETKEZTÉBEN MEGHALT APAHIDA MELLETT A VÁSÁROSOKAT SZÁLLÍTÓ GÉPKOCSI EGYIK UTASA

CLUJ-KOLOZSVÁR. Borzalmas autószerencsétlenség híre érkezett ma a kora délelőtti órákban Kolozsvárra. Apahida határában egy vásárosokat szállító teherautó, amely Abrudbánya felől jött, felborult és a nehéz kocsi maga alá temette utasait. Az utasok közül többen súlyosan megsebesültek, míg egy bukaresti kereskedő holtan került ki az autó alól. Az ügyészség részéről ma délelőtti bizottság szállított ki a baleset kivizsgálása végett.

Lapzártakor szerzett értesülések szerint az autóbalesetről szóló hírek tulzoltak, amennyiben nem történt autóbaleset, csupán a teherautó egyik utasa szívizélhűdés következtében Apahida határában meghalt. A hírek ez a része még megerősítésre szorul.

ROMÁN ÉS MAGYAR JOGÁSZOK BUDAPESTEN MEGTÁRGYALJÁK A KÉT ORSZÁG KÖZÖS JOGI KÉRDÉSEIT

BUCURESTI. A trianoni szerződés megkötésétől mostanáig Magyarország és a szomszédos államok között sok olyan kérdés merült fel, amelyek a nemzetközi és polgári jog körébe vágnak. E függő kérdések megvitatása végett magyar és román jogászok fel fogják venni a közvetlen érintkezést, hogy ezeket a problémákat megoldják. A jelek szerint rövidesen sor kerül a román és magyar jogászok és politikusok összefövetelére Budapesten. A két ország közötti jogügyi tanácskozás helyének, idejének és körülményeinek tisztázására már meg is indultak a tárgyalások.

— Rendőri hírek. A rendőrség bűnügyi osztálya letartóztatta Iszai János és Szabó József székely legényeket, akik az utóbbi időben több besurranó tolvajlást követek el. Özv. Fehér Istvánné bejelentette a rendőrségen, hogy a Royal-mozgóban ismeretlen tettes 500 lej lopott el pénztárcájából.

Szabaszatot tanítok,

Tanítás a tanítvány lakásán is. Érdeklődni Str. Regala 38. Geitch Edith, volt ipariskola tanárnőnél.

MEGSZÜNTETI A KORMÁNY AZ OSTROMÁLLAPOTOT

BUCURESTI. A bukaresti lapok azt a hírt közlik, hogy a kormány már a közeli napokban megszünteti az ostromállapotot. Ezt az értesítést azzal a megjegyzéssel egészítik ki az újságok, hogy az ostromállapot esetleg egy-két városban továbbra is fennmarad, azonban olyan helyeken, ahol rendzavarások egyáltalában nem fordultak elő, felfüggesztik az ostromállapot érvényét.

ÉLET-HALÁL KÖZÖTT FEKSZIK A KLINIKÁN A JÁRVÁNYKÓRHÁZI FALOPÁS ÁLDOZATA

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóesteli” tegnapi száma elsőnek közölte, hogy Chintoan János járványkórházi ór revolverével lelőtte Gerő Lajost, aki fát akart lopni a kórház területéről. A letartóztatott Chintoant ma átadták az ügyészségnek, ahol megindították ellene az eljárást, míg Gerő válságos állapotban fekszik a klinika sebészeti osztályán.

— Szervezetbe tömörültek az uccai árusok. A kolozsvári uccai árusokra az utóbbi időben nagyon szomorú idők járnak. A rendőrség állandóan tart razziákat az uccakon s azokat az uccai árusokat, akiknek nincs igazolványuk, bekikéri a kerületi rendőrségre. Érdekeik védelmére az uccai árusok szervezetet létesítettek és a szervezet tegnap délután ülést tartott. A gyűlésen tilakoztak a rendőrség eljárása ellen és elhatározták, hogy a polgármester és a prefektus védelmét fogják kérni.

Elejtette a vádat az ügyész Pavel Constantin operaigazgató bűnperében

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma kezdte meg a kolozsvári ítélőtábla második szekciója Niculescu Marius magánvádló felebbezését Pavel Constantin volt operaigazgató homoszekszuális bűnperében. A tárgyalás megkezdése előtt Ilea főügyész kérte a tanácsot, hogy a kényes természetű ügyben rendeljen el zárt tárgyalást. A tanács rövid tanácskozás után elutasította az ügyész indítványát. Niculescu Marius magánvádló a vádirat felolvasása és a felebbezés ismertetése után felszólalásában kérte a tanácsot, hogy vegye tekintetbe több tanúnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását és adjon helyet a terhelő tanúk kihallgatásának. A védelem kifogásolta a bejelentett tanúk kihallgatását annál is inkább, mert a tanúk, akikre a vád hivatkozott, — Szabó

Zoltán operaénekes és Seress Gyula — már közvetlenül

vallomásuk megtétele után megjelentek három kolozsvári ügyvédnél és Vioreanu törvényszéki tanácselnöknél, akik előtti kijelentették, hogy vallomásaik valótlank és azokat vissza akarják vonni.

A tanács újra visszavonult és rövid idő múlva úgy határozott, hogy a tanúk, mivel azok vallomásai már ugyis mellékelve vannak az iratokhoz, még egyszer nem hallgatják ki. A határozat ellen a magánvádló semmiségi panaszt jelentett be, míg az ügyész

elállt a vád képviselétől. Ezután emelkedett szólásra dr. Xantopol védőügyvéd, akinek emelkedetthangu védőbeszéde lapunk zártakor még tart.

Szabadon bocsátották a Széchenyi-téri háztulajdonos örökösbe vett rokonait

CLUJ-KOLOZSVÁR. A hirtelen meghalt Goldstein Mór háztulajdonos öröksége körüli viharok adtak az utóbbi napokban témát Kolozsvár lakosságának a legkülönbözőbb kombinációkra. A különböző kombinációk során egyik része elfogadta a fellejtést, hogy lopás történt, míg a másik rész kétségbe vonta, hogy a kályhalyuk, amint azt a feljelentés állítja, olyan hatalmas vagyont rejtgetett volna. A rendőri nyomozás külön egy héti tartott, míg végül is

az örökösbe vett rokonokat bizonyítékok hiányában szabadon kellett bocsátani

A feljelentés a nyomozáshoz pozitív bizonyítékokat nem tudott szolgáltatni s valószínű, hogy a későbbi nyomozás folyamán is

nehéz lesz a bonyolult és titokzatos ügyben teljes világosságot deríteni,

annál is inkább, mert ugy a feljelentők, mint a gyanúsítottak rokonok s az egyik fél kapzsiságot lát a lopás indító okául, míg a másik fél

Hitler utolsó kísérletétől függ a német nemzeti egység sikere vagy bukása

Egy kolozsvári kereskedő elmondja helyszíni tapasztalatait a németországi eseményekről

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Németországban történt legutóbbi két hét eseményeiről távirati tudósítások alapján naponta beszámoltunk. Most azonban alkalmunk van egy szemtanú elbeszéléseiből azokat a dolgokat is olvasóink elé tárni, amelyekről a táviratok és telefonjelentések nem emlékeztek meg.

Fischer Kálmán kolozsvári üveg- és porcellánkereskedő két hetet töltött Leipzigben, Drezdában és Münchenben. Fischer a két hét tapasztalataiból a következőket mondotta el munkatársunknak:

— Mint az egyik legnagyobb német porcellángyárnak romániai képviselője utaztam ki, hogy az évenként szokásos évári megbeszélésen résztvegyek.

Egy napot töltöttem Villeroggyárnál, aki pedig von Pappennek, az alkancellárnak az apósa.

Tehát elég mértékadó helyen szerezhem tapasztalataimat, amit a saját benyomásaimmal bővítettem.

— Hogy állunk a német antiszemitizmussal? — kérdeztük Fischer től.

NINCS KOMOLY ANTISZEMITIZMUS NÉMETORSZÁGBAN

— Ahogy én tapasztaltam, komoly antiszemitizmusról nem lehet beszélni.

A zsidók elleni plakátok szövegeit éppen zsidó vezetőemberek fogalmazták meg.

Az egész zsidóellenes propagandának tulajdonképpen az a célja, hogy a keresztény munkások figyelmét a munkanélküliségről elterelje és ilyen módon vezesse le. Ha rombolások történtek valamilyen zsidó vállalatnál, másnap már

jelentkezik egy ismeretlen megbízott (hitlerista), pontosan megállapítja a károkat és szépségszerűen megtéríti a kereskedő, vagy iparos kárát.

Azok a zsidók pedig, akik sietve elmenekültek az ország területéről, inkább kommunisták voltak, mint zsidók. A kommunistákat borzasztóan üldözik, az tény, minden valásra való tekintet nélkül. Nem antiszemitizmust szítani, hanem a kommunizmust, — amely pedig hatalmas erőt képvisel — letörni, a Hitler célja.

VÉRES BOSSZU A KOMMUNISTÁK ELLEN

— Egyik napon a kommunisták lelöltek egy nemzeti szocialista segédrendőrt. Amikor az eset megtörtént, már előre beszélték, hogy

másnap következik a bosszu és tényleg, másnapra három kommunistát lőttek le.

— Most, hogy a napsugár déli-életről enyhe tavaszi levegőt áraszt a városok utcáin, a munkanélküliek ezrei tűnnek fel. Megállaniok nem szabad és ezért ketten-hárman összeállnak és elkezdnek mozogni, de alig 3-4 lépést

tesznek jobbra és balra, csak éppen, hogy az előírás szövege szerint szövegének eleget tegyenek. Folyton beszélgetnek és megtárgyalják az eseményeket.

MINDENKI GYANUS, AKI BERLINBEN ÉL

— Az ugynevezett segédrendőrség emberei, akik egy-egy rendőrmelől vannak beosztva és karszalagot viselnek, állandóan fontos-

Halálos összeecsapás a horogkeresztes zászlók kitűzésekor

— A legnagyobb zavar Lipcsében akkor keletkezett, amikor a birodalmi főtörvényszék épületére a fekete-fehér-piros nemzeti zászló mellé a horogkeresztes lobogót is kitűzték. Erre mindenki felzudult, mert a független bíróság tekintélyét látták megsértve azzal, hogy egy párt lobogóját erőszakkal oda-tűzik a birodalmi bíróság épületére. Katonaságot, rendőrséget és

kodva figyelnek. A pályaudvaron történt velem, hogy a kupé ajtajában álltam és jobbra-balra nézegettem, nem jön-e ismerős kereskedő, akivel együtt utazunk, amikor valaki megszólít: „Igazoljam magam, mit bámulok, kit várok, kit keresek?” Előszedtem utleveleimet és igazoltam magam,

azonban csak nehezen hitte el, hogy nem akarok senkit sem lelőni, sem leszarni.

hitlerista csapatokat vezényelték ki, hogy a tömeg ne tépje le a horogkeresztes zászlót.

— A Liebnacht-ház (a kommunisták központi épülete) elfoglalása után erre is kitűzték a horogkeresztet, de

itt már bizony többször is le-tépték a zászlót és végül is halálosvégű összeecsapások történtek.

Hitlerizmus vagy kommunizmus?

— Kétheti németországi tartózkodásom után úgy érzem, hogy most a tömeget megszáditja, fanatizálja Hitler, akiben munkaadóim megteremtőjét látja és 3-4 hónapig vár.

A családokban az egyik férfi hitlerista, a másik kommunista. A hitlerista vagy munkát kapott, vagy segédesapatban van, a másik egyre vár, hogy ő is munkát talál majd. Ha eltelik pár hónap és munkaadóim még sem lenne, úgy a hitleristákba is kommunista lesz.

ha viszont sikerül Hitlernek a 8 millió meghaladó munkanélküli éhezőket kenyérhez juttatni, akkor a kommunistákba is nemzeti szocialista lesz.

Hitler próbálkozása az utolsó gigantikus kísérleteknek nevezhető, amellyel áll vagy bukik a mai nemzeti alapon álló „német egység”... Hitlerizmus vagy kommunizmus? Ma Hitleré az erő, de ha nem sikerülne...

Dr. Pap Tibor.

Ön sokkal takarékosabb ember,

mint szomszédja, de azért embertársi kötelessége őt figyelmeztetni arra, hogy sokkal hosszabb ideig él ruhája-fehérműje, ha azokat

CZINKNÉL tisztíttatja, festeti.

Az angol sajtó támadja, a németek támogatják MacDonald és Mussolini békeszövetségének tervét

LONDON. A „Daily Herald” rendkívül éles hangon támadja MacDonaldot és különösen a Rómában kötött egyezményt. A „Daily Herald” szerint Mussolini és MacDonald Rómában nem csináltak egyebet, mint előkészítették

a Népszövetség lerombolását, amelyet a négy nyugati nagyhatalom elnyomó szövetségével akarnak helyettesíteni.

Ez pedig nem jelent egyebet a „Daily Herald” szerint, mint a régi szent szövetség visszaállítását,

amely annakidején titokban intézte Európa sorsát. A lap támadja MacDonaldot, mint olyant, aki

részvesz a diktátorok szövetségében,

elfelejtve azt, hogy egy ilyen akció még nagyobb szabású reakciót vonna maga után a jelen században, mint a múltban.

BERLIN. A Wolff távirati iroda szerint Mussolininek az európai béke megmentésére irányuló tervét a berlini kormány és politikai körök a legnagyobb örömmel fogadták. Németország teljes mértékben hozzájárul a Mussolini-MacDonald tervhez és örömmel lép be a négyhatalmi békeszövetségbe.

PÁRIS. MacDonald angol miniszterelnök és Sir John Simon angol külügyminiszter tegnap délelőtt

megérkeztek a francia fővárosba. Délben Daladier francia kormányelnöknél voltak hivatalosak, majd délután folyamán megkezdtek a tanácskozásukat Daladier miniszterelnökkel és Paul Boncour külügyminiszterrel. A tanácskozásokról, amelyek közel három órát tartottak, nem adtak ki hivatalos jelentést. Politikai körök azonban biztosra veszik, hogy Franciaország és Anglia minisztereinek tanácskozása a római

Mussolini-MacDonald meg-egyeződés voltak összefüggésben.

Az angol miniszterek ma reggel elutaztak Párisból.

TÁRSADALMI ÉLET

— Sántha Ilonka és Traurig Gizella hangversenye. Holnap, csütörtök este fél 9 órakor tartják meg a róm. kath. gimnázium nagyszalonnájában Traurig Gizella (szoprán) és Sántha Ilonka (alt) énekesnők ária- és dalestélyüket. A két fiatal értékes hangú énekesnő Mihályffy Irén konzervatóriumi tanárnő, a kiváló énekpedagógus kíséri.

(—) Meghívó. Az Erdélyi Múzeum Egyesület Bölcsészeti, Nyelvi és Történettudományi szakosztálya 1933 március 23-án, csütörtökön délután 6 órakor tartja a Lyceum Könyvtárban VII. szakkülését, amelyen előadást tart dr. Gál Kelemen: „A kolozsvári Unit. Kollégium múltjából” címen.

(—) Az Unitárius Theológiai Akadémia Ifjúsági Önképző Köre március 25-én, szombaton jótékony célú teaestélyt rendez az Unitárius Kollégium tornatermében (Kossuth Lajos-utca 12.), este 9 órai kezdettel. Az estélyre meghívó felmutatása és tea-egység megváltása kötelező. Kéri a meghívottakat egyszerű ruhában megjelenni. A zenét Balázs F. és főiskolai zenekara szolgáltatja.

Szobafestési a leg-olcsóbban vállal Lazarovits Bethlen-u. 6. (Régi Iparkamarával szemben)

MÁRCIUSI HÓ

köszöntött be ma reggel Kolozsvár utcáin. Ezüstös, vaskítóan fehér, puhaselymes és friss márciusi hó, ami valószínűleg varázsolta Kolozsvár unalmasan szürke falai közé.

El kellett jönnie a márciusi hónapnak, hogy a fiatal és az öregedő leányok arcára mosolyt varázsoljon. Elűntesse azokat a fájdalmakat az arcukról, amelyet az élet örökös tülekedésében szereztek. El kellett jönnie a márciusi hónapnak, hogy üde, friss pelyheivel megszépítse a leányok arcát hagyományos kozmetikai erejével, hogy hirdesse a szépséget, a fiatalág szépségét, üdőségét, mielőtt eljön a pacsirtadalos, virágillatos tavasz minden gyönyörűségével és pompájával.

Ilyen hangulatok mellett bolyongunk az utcákon. Az emberek állig begombolkozva rohannak. Az élet megy, vágat a maga megszokott útján, éppen úgy, mint bármikor, éppen úgy, mintha mi sem történt volna és vad, könyörtelen léptekkel legázolják, eltapossák a friss márciusi havat.

Takarmányrépa vagon tételben eladó Dézsma-utca 5.

HIREK

Naptár Március 23. Csütörtök. Róm. kath. Viktórián. Prot. Eberhard Görög. M. Nic. Izr. Ádár 25.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Calea Regele Ferdinand (volt Ferenc József-ut) 64-66., balra.

Jó estét!

KINAI FAL.

— Hallotta? A japán csapatok átlép-
ték a kínai falat.

— Kérdés, hogy ez a falat nem akad-e
meg a torkukon...

BÉKESZÖVETSÉG.

— Obasta? Minden nagyhatalom más
és másképpen akarja megoldani a békét.

— A végén majd ezen fognak össze-
perekedni...

IDEGENFORGALOM.

— Még mindig sokan menekülnek Né-
metországból.

— Hitlerék nagy idegenforgalmi pro-
pagandát csinálnak — a szomszéd álla-
moknak...

VALÓOK.

— Miért bálk el a feleségétől, Paczek
ur?

— Szerelmi bánat miatt.

— Hogy-hogy?

— Bám, hogy szerelmes voltam
bele.

Inspekción.

— Gyűszertárak.
Minerva, Calea Regele Ferdinand
(Ferenc József-ut), Lukács, Strada
Memorandului (Unió-ucca), Dr.
Olaru, Str. Regina Maria (Deák
Ferenc-ucca).

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet időjárásjelen-
tése szerint a hőmérséklet lassu
felmelegedése s a csapadék meg-
szűnése várható.

**KILENC ADÓKERÜLETRE
OSZTOTTÁK AZ ORSZÁGOT.** Az
egyes adók törvénye az országot
az adók kivetésének szempontjá-
ból kilenc kerületre osztja fel. Az
egyes kerületek, illetve ezek szék-
helyei a következők: Bukarest, Il-
fovmege, Craiova, Galac, Jasi,
Cernovic, Brassó, Kolozsvár és
Temesvár.

— Husvét utánig tart a parla-
menti ülésszak. Beavatott helyről
származó értesülés szerint a kor-
mány az április 1-ig meghosszab-
bitott parlamenti ülésszakot nem
április 8-ig fogja meghosszabbítani,
mint azt eredetileg tervezték, ha-
nem husvét utánig.

— Betiltották a konverziós gyű-
léseket. A bukaresti II. hadtest
parancsnoksága betiltotta azt a
különböző pártokhoz tartozó kon-
verzióellenes gyűlést, melyet hol-
nap akartak tartani.

— Rendelet a CFR menetérti
jegyeiről. A CFR igazgatósága teg-
nap kiadta rendelkezéseit az ujon-
nan meghonosított menetérti je-
gyekkel kapcsolatban. Két fajta
menet-érti jegy lesz forgalomban.
Az első 60 kilométeres távolságra
szóló 20 százalékos kedvezménnyel
s a hét bármely napján használ-
ható. A második 300 kilométeres
távolságra érvényes, de vasárnap
és ünnepnapok alkalmával hasz-
nálható olyanképpen, hogy a je-
gyet az ünnepet megelőző nap déli
12 órája után lehet megvásárolni.
Az árkedvezmény szintén 20 szá-
zalék.

— Jól aludni: egészség. Általa-
nos szabálynak tartották, hogy az
él egészségesen, aki korán fekszik
le és korán kel föl, mert az éjjel
előtti álom adja meg az igazi pi-
henést. De sokan azt tapasztalták
önmagukon, hogy a korai fölkelés
náluk levertséget, bágyadtságot
okoz. Legújabbban dr. Glauber
Richárd prágai orvos vizsgálat alá
vette az alvás lefolyását (különbö-
ző embereknél és azt találta, hogy
vannak estealvók, akiknél az álom
legnagyobb mélysége az esti órák-
ra esik s vannak reggelalvók, akik-
nek az álma reggelfelé második
elmélyülést mutat s egész nap tö-
rődötteknek érzik magukat, ha
alvásuk nem nyulhat bele mélyen
a reggeli órákba. A prágai orvos
kimutatta, hogy a reggelalvók ál-
lapota nem idegesség következmé-
nye, mert már az egészen kicsiny
gyermek között is nagyszámmal
vannak reggelalvó természetűek.

— Tüzes vassal gyógyít egy or-
vos. Dr. Bier, a híres berlini se-
bész kimutatta, hogy a tüzes vas
igen jó szolgálatokat tesz az orvos
kezében. Igazat ad a régi orvosok-
nak, akik azt állították, hogy ahol
már semmi sem segít, ott még se-
gíthet a tüzes vas. Dr. Bier kimu-
tatta, hogy az égési sebből olyan
anyagok kerülnek a szervezetbe,
amelyek a szervezet ellenállóké-
pességét növelik s így az égési seb-
nek titokzatos gyógyítóereje van,
éppugy, mint az idegen anyagok-
kal való beoltásoknak, injekciók-
nak. A berlini sebész égetéssel már
sok gyógyíthatatlannak tartott be-
teget meggyógyított. A régi orvosok
eljárását azonban meglehetősen át-
alakította, tüzes vas helyett elek-
tromosárammal izzóvá tett acélesz-
közt használ. Az égési sebek sem
létészanak meg a bőrön, mert a
bőrt operáció előtt lefejtí a test
megoperálandó részén, az operáció
után pedig visszahelyezi.

— Drágakövekkel burkolták egy
oroszlású város utcáit. A Flori-
da Highways című amerikai lap
igen érdekes uccaburkolatról ad
hírt. Egy amerikai állam Orosz-
országban megvásárolta egy kisváros
uccájának a kövezetét. Az állam
megadta a jóváhagyást és felszed-
ték a burkolatot, melyet teherautó
kon szállítottak át a határon. Egy
szakember ugyanis észrevette,
hogy az utkövezéshez drágaköve-
ket tartalmazó közetet használtak,
melyben rendkívül sok topáz, ame-
tiszt, jaspis, malachit található.
Mikor a kavicsokat tisztogatták és
szortírozták, csak akkor tűnt ki,
hogy több, mint két és fél millió
dollár értékű drágakövet találtak.

— Új fajta papírdollár nyomtat
Amerika. Az amerikai Egyesült Ál-
lamok nemrégén becsátották köz-
re új papírdollárokat, melyek az
eddiginél kisebbek és papíryan-
guk is különbözik a régitől. Ma-
gyarázata, hogy Amerikában ren-
geteg ember foglalkozik ugyanis
az autók karbantartásával, javításá-
val, az autók fűtőanyagainak vételé-
vel és eladásával stb. Mindezek
olajos kézzel nyulnak a pénz után,
gyakran olajjal átitatott zsebekbe
gyűrik. Már pedig az olajnemű
nagymértékben árt a papírnak. Az
új pénzt ennél fogva olyan papír-
ból gyártották, amely majdnem
teljesen ellen tud állni az olaj és
zsiradék behatásának.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

— Puliszka mérgezésben betege-
dett meg egy család. Kiss András
bukaresti 40 éves munkás felesége
tegnap este puliszkát főzött. Ebből
vacsorázott a család: férj, feleség
és három gyerek. A 9 éves Mária,
a 12 éves Jancsi és a 4 éves Gyuri.
A jóízűen elfogyasztott vacsora
után a családon mérgezés tünetei
mutakoztak. Súlyos állapotban
szállították őket kórházba. Az or-
vosi vizsgálat során kiderült, hogy
a szatócs só helyett valami mérges
fehér port adott az asszonynak és
ez okozta a rosszullétet. A gyors
orvosi beavatkozás a családot meg-
mentette az életnek.

— Családi boldogság orrléha-
pással. Tragikus végződésű családi
perpatvar színhelye volt tegnap
Lugoson Muntean Vasile munkás
lakása. Muntean és vadházastársa
között már régebb idő óta meg-
bomlott a viszony, ami most szo-
moru befejezéshez jutott. A ház-
astársak között tegnap heves civa-
kodás támadt s Muntean féktelen
dühében leharapta feleségének az
orrát, akit súlyos sérülésével kór-
házba kellett szállítani. Munteanut
a rendőrség letartóztatta.

— Súlyos bajok a nagybányai
aranytermelés körül. Egy hatal-
mas francia tőkecsoport a Nagy-
bánya melletti Láposbányán gaz-
dag aranybányát tart üzemben. Az
innen kikerülő aranytermést a fer-
nezelji állami kohóban olvasztot-
ták ki. A tőkecsoport most minden
összeköttetést megszakított az ál-
lami bányákkal, ami hatalmas vesz-
teséget jelent az államnak. A szét-
válás oka az, hogy a francia tár-
saság nem volt hajlandó újabb
kölcsonnt folyósítani az állami bá-
nyáknak, amire ez újból emelte az
olvasztás díját s az ólom kiadását
is megtagadta, ha a beszállított
mennyiség tíz százaléknál keveseb-
bet tartalmaz. Ezeket a feltétele-
ket a franciák nem fogadták el s
az üzleti összeköttetést megsza-
kították. A kitermelt és feldolgo-
zott aranyra óriási mennyiségben
gyűlt össze. Egész „arany hegyek”
emelkednek a bányaműnél. Ne-
hány hónappal ezelőtt tárgyalások
indultak meg abban az irányban,
hogy a Phoenix kénsvágyár telepe
mellett kohót építenek, de ez ellen
az egész város tiltakozott, mert a
kohó felépítése a festőművészek
működését tette volna lehetetlen-
né. Most úgy hírlik, hogy Gyula-
fehérvár közelében építik fel sok-
millió költségen a hatalmas ko-
hót.

— Lóverseny helyett: kutyaver-
seny. Az állatok versenyfuttatása a
lovakkal kezdődött. Ujabbán ku-
tyaversenyt is rendeznek agarak-
kal, amelyek előtt villannyal haj-
tott nyul rohan. Az agárral való
futtatás és fogadás ma már nagy
divat Anglia és Amerika egyes
helyein. A legfurcsább verseny-
nimmel azonban kétségtelenül
Mexikó ajándékozta meg a vilá-
got, ahol az utóbbi időben — disz-
nókat futtatnak. Kerítésekkel kö-
rülzabott „pálya” végén ólakban
vannak elzárva a rettenetesen ki-
éhezett disznók. Számot festenek
a hátukra és verseny előtt valami
finom disznóeledelt szagoltatnak
meg velük, aztán egyszerre ki-
eresztik valamennyit. A disznók
persze ész nélkül futnak az étel
után, a közönség pedig mulat raj-
tuk és veszt vagy nyer, mert ter-
meszetesen hatalmas fogadások
történnek egy-egy futtatásnál.

— A dzsessz zene megalapítója
nem értett a zenéhez. Nemrég vo-
nult nyugalomba Nick la Rocca, a
dzsessz-zene megalapítója, aki most
adta ki visszaemlékezéseit. Ezek-
ben elmondja, hogy sem neki, sem
társának még halvány sejtelmé sem
volt a zenéről. Az egész mozgalom
azzal kezdődött, hogy családi kör-
ben amatőrzenekart verbuváltak
össze és naturalista módon néger
dalokat parodizáltak. A kottához
egyikük sem értett. A főszólt in-
kább a pattogó ritmusra, mint a
dallamra fektették. Ez az estén-
ként felzendülő fülsiketítő lármá a
békés szomszédok réme volt. Egy
alkalommal feiléptek egy box-
meccsen. A közönség tomboló lel-
kesedéssel fogadta a különös mu-
zikát olyannyira, hogy az egyik
csikágói kávéház tulajdonosa azon-
nal leszerződtette őket. Egyik este
valamelyik részeg vendég azt kiál-
totta a zenekar felé: „Jass it up!”,
ami annyit jelent, hogy „huzzátok
rá!” Innen ered a jazz szó. La
Rocca azt is elmondotta visszaem-
lékezéseiben, hogy később híressé
vált szerzeményeit soha sem írta
meg kottában, mert a hangjegye-
ket még most sem ismeri.

— Gyilkosság Csikmenaságon a
„haszonélvezet” miatt. Megrendi-
tő gyilkosság tartja izgalomban
Csikmenaság székely községet.
Tegnap reggel ágyában halva ta-
lálták Molnár Anna asszonyt. Mi-
után a hullán erőszak és dulako-
dás nyomai látszottak, értesítették
a csendőrséget. A gyanú Fekse Dé-
aki néhány év előtt unáÉradord
nes 31 éves legényre terelődött, aki
néhány év előtt azzal vette meg
Molnár Anna házát, hogy kikötötte
az életfogytig tartó haszonélvezet-
et és ezt az ingatlanra be is kebe-
lezte. Később Teksenek nem tet-
szett, hogy az ő házára haszonél-
vezete van az asszonynak és min-
dig kérte, hogy töröltessék a telek-
könyvből. Az asszony félt, hogy
akkor az uccára kerül s így nem
egyezett bele a haszonélvezet tör-
lésébe. Emiatt állandóan vesze-
kedtek, sőt a szomszédok szerint
Tekse többször elverte az asz-
zonyt. A csendőrség letartóztatta
Tekst, aki cinikusan vallotta be,
hogy ő fojtotta meg Molnár Annát
a haszonélvezeti veszekedés hevé-
ben. A gyilkos előtt boncolták fel
a holttestet, melynek látása sem
törte meg az elvetemült embert. A
gyilkost átadták az ügyészségnek.

— Tüdővel is lélegzenek egyes
halfajták. A természettudósok már
régén észrevették, hogy az ázsiai
tengerekben élő, gyönyörű színek-
kel tarkított, de csak ujjnyi nagy-
ságu paradicsom-halak időnkint a
víz felszínére bukkanak fel, ki-
dugják a fejüket s lélegzetet vesz-
nek. Azt is tudják, hogy ezeknek
a halaknak nemcsak kopolyuk
vannak, hanem egy tüdőhöz na-
gyon hasonló szervük is, amelyet
azonban csak kisegítő vagy elkor-
csosult szervnek tartottak. Nem-
rég egy tudós pontosan meg akar-
ta vizsgálni ezt a dolgot s ezért az
akváriumban zárta el a víz felszí-
nétől. A halacska egy idő múlva
nyugtalanodni kezdtek, próbálták
átörni a dróthálót, egyre vadab-
bul törtek neki. Félórai sikertelen
kísérletezés után erőltlenül hulo-
tak az akvárium fenekére. Kide-
rült, hogy a halak megfulladtak a
vízben, mert tüdővel való lélegzés
nélkül nem tudnak sokáig élni.

**KIBÉKÜL JUGOSZLÁVIA
BULGÁRIÁVAL**

SZÓFIA. A bolgár-jugoszláv viszonyban döntő fordulat árt küszöbön. Musanov bolgár miniszterelnök Genfből visszaérkezett Szófiába és közölte, hogy Jettics jugoszláv külügyminiszterrel fontos politikai tárgyalásokat folytatott. Ertesítésre adta a jugoszláv külügyminiszternek, hogy Bulgáriában megvan a hajlandóság a közeledésre és szeretné, ha

a két állam között baráti viszony alakulna ki.

Jettics külügyminiszter ugyanennek a nézetének adott kifejezést, hozzátette azonban, hogy az igazi barátság előfeltétele a macedon bandák tevékenységének megszüntetése. Musanov kijelentette, hogy a bolgár kormány minden intézkedést megtesz, hogy a macedon bandák a jövőben ne törhessenek be jugoszláv területre.

Gyűlést tartanak Bukarestben a hadirokkant tisztek. Az erdélyi, bánáti és bukovinai hadirokkant tisztek ma, március 22-én összegyűltek Bukarestben, hogy felkérjék a kormányt és a törvényhozó házakat sérelmeik orvoslására, amit már annyiszor megígértek. A hadirokkant tisztek megszabású gyűlésén résztvesznek a kormány megbízottai is, akik igyekezni fognak a hősi harcban megrokkant öreg katonák bajaira orvosságot találni.

Égést, moly, rágás, vagy bárminő szakadást, művésziesen bestoppolom, vagyis eltűn- HIRSCH Calea Victoriei No. 15.

Roosevelt merénylőjének utolsó szavai a villamosszékben. Zangará, Roosevelt elnök merénylőjét Csermák csikágói polgármester gyilkosát a floridai fegyházban végezték ki. Zangara, miután a villamosszékhez vezették, leszíjjagták és fejére tették a fémkoronát, az óriási feszültségű áram bekapcsolása előtt így kiáltott fel: „Az összes kapitalisták egyetlen tetves, piszkos, ronda banda! Isten vele, világi!” Ezután bekapcsolták az elektromos áramot, amely pillanatok alatt végzett a merénylővel.

Csak felhőkarcolót és selyemharisnyát tud készíteni Amerika. Laskes, egy fiatal francia író tanulmányutat tett Amerikában. Ez az idő elég volt arra, hogy kiábránduljon az újvilágból. Beszámolóját azzal kezdi, hogy Amerikában minden művészet egyszerűen utánzás. Csak egyetlen igazi művészete van: a felhőkarcoló építése. A felhőkarcolók szépek egyedül Amerikában és — a női selyemharisnyák. Csak az a kár, hogy sok tíz dolláros selyemharisnyát 10 centes lábak viselnek.

A világhírű „FELD“-féle bélyegzőgyár
és vésnöki intézet Reg. Maria (Deák Ferenc-u. 31. sz. Szállít **mindenfélét bélyegzőt** és még minden szakmában vágó cikkek a **legjobb kivitelben** és minden **elfogadható** árban

Hatieganu rendőrkvésztor nyilatkozik a B-listás rendőrtisztek ügyéről

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az állami tisztviselők köreiben élénk és érthető elkeseredést keltett Madgearu pénzügyminiszternek a költségvetés redukciójára vonatkozó terveze, amely a tisztviselői léptécsket eredményezte.

Az állami tisztviselők mindegyike rettegésben él, mert nem tudhatja, hogy a költségvetés kiegyenlítésénél ninesen-e pont az ő fizetésének a megszüntetésére szükség.

A felcsigázott várakozás közepette bombaként robbant a hír, hogy Bukarestben

amíg az egyik oldalon a tisztviselői léptécsen dolgoznak, addig a másik oldalon újabb tisztviselői állásokat kreálnak és kinevezéseket és előléptetéseket eszközölnek.

Ez főleg a B-listás rendőrtisztek között keltett megdöbbenést, akiknek az egzisztenciáját rendeletileg

egyik napról a másikra veszélyeztették. El kell ismerni, hogy az állásukban megingatott rendőrtisztek kötelességtudóan továbbra is megmaradtak nehéz, de felelősségteljes állásukban.

Mivel az új kinevezések sok kósa hirre adtak alkalmat, ezért munkatársunk felkereste Hatieganu Simon rendőrkvésztor, aki a kérdéssről a következőket mondotta:

— A kolozsvári rendőrség területére a belügyminisztérium most nevezett ki egy jogvégeztet komiszárt, aki már jelentkezett is szolgálatátételre.

Ez a kinevezés nem azt jelenti, hogy új emberek jönnek a rendőrség szolgálatába s a régieket elhoesátják.

A kinevezés egy régóta üresedésben levő és a költségvetésben szereplő komiszári állásra történt,

tehát nem kreáltak új állást. Azok a jogvégeztet egyének, akik elvégezték a rendőriszkolát s a vizsgakövetelményeinek megfelelőek, most kapták meg azokra a helyekre a kinevezéseiket, ahol üresedés volt, de ez nem érinti az állásukban levő rendőrtisztek kondícióját.

Hatieganu rendőrkvésztor nyilatkozata megnyugtató s ugyanakkor megnyugtatólag hatott a kolozsvári itélőtábla III. szekciójának tegnapi határozata is, amely a tárgyalás folyamán a B-listás rendőrtisztek ügyében kedvező döntést hozott az állammai szemben. Most újult reménnyel kísérik az erdélyi rendőrtisztek a további táblai ítéleteket, míg az elutasítottak reménykedve várják a legfelsőbb bíróságnak, a Semmitőszéknek ebben az ügyben hozandó határozatát.

Nagy tétel selyem maradek gyönyörű mintákban

A. B. C.-ben

eddig még nem létezett o l e s ó á r b a n a z

Strada Neculcea (volt Korniss-ucca) 1. szám.

Bejárat a kapu alatt. Bejárat a kapu alatt.

Továbbra is a kolozsvári gazdák kezében marad a legelők vezetése

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap dél előtt a kolozsvári gazdák ötven tagu küldöttsége kereste fel dr. Deleu Victor polgármestert, akik arra kérték a polgármestert, hogy a most elkészült legelőszabályrendelet megszövegezésében a gazdák érdekében bizonyos módosításokat eszközöljön a város vezetősége.

A gazdák legfontosabb kívánsága az volt, hogy adjon **a város vezetősége szabadkezelést a legelők vezetésében,**

másrésről pedig **a közbirtokosság legelőjéből lecsatolt legelőterületeket juttassák vissza a gazdáknak.**

Dr. Deleu polgármester megértés

sel hallgatta a küldöttség vezetőjének előterjesztését és ígéretet tett arról, hogy

mindenben teljesíteni fogja a gazdák kérését.

annál is inkább, mivel a gazdák előterjesztéseit a város szempontjából is elfogadhatónak tartja.

A legelők vezetése továbbra is a gazdák kezében marad s a beszédett legelődíjakat a város vezetőségéhez juttatják el.

a napi kiadások visszatartásával. Ilyenformán a gazdák régóta húzódo legelőügye végre — általános meglepedésre — nyugvópontra érkezik.

a mai helyzet összhangba hozása. A tervezet 5 részből áll. Az első a nyugdíj jogosultság általános intézkedéseit, a második a nyugdíjpénztár szervezeti kérdéseit, a harmadik a biztosítás problémáját, a negyedik a nyugdíjak összhangba hozását, az ötödik az átmeneti intézkedéseket tárgyalja. A nyugdíjakat

az utolsó három évben élvezett fizetés bizonyos százaléka alapján állapítják meg.

Megállapítja továbbá a nyugdíj maximumát is.

A korhatár 35 szolgálati, vagy 57 életév lesz.

Az 1919 január 1-e előtt megállapított nyugdíjakat

a jelenlegi nyugdíjak színvonalára fogják emelni.

Az 1919 január 1-e után nyugdíjazottak illetményeit újra fogják számítani a már fentebb említett kulcs szerint. A jövőben

csak a ténylegesen leszolgált évek után jár nyugdíj.

Itt említjük meg, hogy a kolozsvári pénzügyigazgatóság megkezdte a nyugdíjkonvecskék számfejtését és előre láthatólag még **c héten megkezdli a márciusi nyugdíjak kifizetését.**

Befejeződtek Helsinkiben az Európabajnoki birkózóbajnokságok. Tegnap este fejeződtek be Helsinkiben az Európabajnoki birkózóbajnokságok. Az utolsó napon Zombory Ödön magyar birkózónak sikerült bajnokságot szereznie a légsúlyu csoportban. Pontversenyben 1. Finnország, 2. Svédország, 3. Németország.

Ha jó és olcsó könyvet akar a tudomány és irodalom bármely ágából, úgy forduljon bizalommal

Keszey Albert

könyv- és papírkereskedéshez. Cluj-Kolozsvár. Főter 7.